

Spørgsmål om udbetaling af børnetilskud og forskudsvis børnebidrag under ophold på observationsskole

FOB nr. 80.421_1

Ikke fundet grundlag for at kritisere et amtsankenævns afgørelse, hvorefter et barn under ophold på observationsskole ansås for at være forsørget af offentlige midler og derfor ikke berettiget til ydelser efter børnetilskudsloven.

Foreslået socialministeriet at overveje, hvorvidt der måtte være anledning til at genindføre en regel om delvis udbetaling af forskudsvis børnebidrag, når betingelserne herfor kun er opfyldt i en del af perioden.

(J. nr. 1979-992-031).

A klagede over en afgørelse i skrivelse af 22. august 1979 fra amtsankenævnet for Roskilde amt. Ved sin afgørelse havde amtsankenævnet tiltrådt to afgørelser fra det sociale udvalg i Greve kommune, hvorefter A ikke var berettiget til forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag for et halvt år fra 16. februar 1979 eller til børnetilskud for april kvartal 1979 for sin søn B.

Jeg forstod klagen således, at A navnlig ønskede at klage over,

1) at B under ophold på observationsskolen Grubberholm ansås for at være forsørget af offentlige midler, og

2) at der ikke er mulighed for at modtage børnetilskud eller forskudsvis underholdsbidrag for en del af et kvartal eller et halvår i et tilfælde, hvor betingelserne for børnetilskud/forskudsvis udbetaling af børnebidrag ikke er opfyldt på forfaldsdagen (men opfyldt i en del af vedkommende periode).

Følgende bestemmelser var af betydning for en bedømmelse af sagen:

Bekendtgørelse nr. 609 af 29. november 1978 af lov om børnetilskud og andre familieydelse:

§ 11, stk. 1:

»Retten til at modtage børnetilskud efter kapitel 1 og ungdomsydelse efter kapitel 2 er betinget af:

...

4) at barnet ikke er anbragt uden for hjemmet i henhold til lov om social bistand eller i øvrigt forsørges af offentlige midler, samt

...«

§ 13

»Betingelserne for retten til at modtage ydelser efter kapitel 1 skal være opfyldt den første dag i den periode, som den enkelte udbetaling vedrører.«

§ 21, stk. 1:

»Et bidrag til et barns underhold, fastsat i henhold til lovgivningen om børns retsstilling, kan, når det ikke betales på forfaldsdagen, fordres udbetalt af det offentlige af den person, der er berettiget til at indkræve bidraget.«

§ 22, stk. 2, 1. pkt.:

»Betingelserne i § 11, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til adgangen til at få et bidrag udbetalt forskudsvis.«

§ 22, stk. 4:

»De ovenfor nævnte betingelser skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag.«

§ 27, stk. 2:

»Hvis barnet på det tidspunkt, da et bidrag kræves udbetalt forskudsvis, forsørges af det offentlige, eller dets forældre på dette tidspunkt samlever, eller hvis moderen samlever med den bidragspligtige, kan bidrag kun udbetales for tiden indtil forsorgens eller samlivets begyndelse.«

Cirkulære nr. 220 af 29. november 1978 om lov om børnetilskud og andre familiedydelser, pkt. 21:

»...

Et barn forsørges af offentlige midler, hvis det modtager invalidepension, eller hvis der af det offentlige ydes beløb, der dækker den væsentligste del af udgifterne ved dets forsørgelse.

Børnetilskud bortfalder ikke alene ved foranstaltninger inden for socialministeriets område. Også andet (f. eks. undervisningsforanstaltninger) kan berøre retten til børnetilskud, idet det er omfanget af det offentliges udgifter - og ikke opholdets karakter - der er afgørende.

Midlertidig indlæggelse på sygehus el. lign. til behandling anses ikke som forsørgelse af offentlige midler.

Meddelelser til folkeregisteret om børns midlertidige eller varige ophold eller anbringelse uden for hjemmet er ikke afgørende for spørgsmålet om bortfald af retten til børnetilskud.

Et barn, der har ophold i eget hjem, er berettiget til børnetilskud, uanset om hjemmet modtager kontanthjælp efter bistandsloven.

...«

Lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling, § 14, stk. 4, 1. pkt.:

»Bidraget erlægges halvårsvis forud, medmindre andet bestemmes.«

Det fremgik af sagen, at A var enlig forsørger for sine to børn, C, født den 15. februar 1966, og B, født den 16. august 1968.

Den 15. august 1978 blev B optaget til undervisning på Grubberholm observationsskole. Han boede på skolen i 5 af ugens dage, men var hjemme fra fredag eftermiddag til mandag morgen. Skoleopholdet varede til den 2. april 1979, jfr. nedenfor.

Den 16. februar 1979 forfaldt faderens børnebidrag til B for det næste halvår (A havde for det forudgående halvår og tidligere fået udbetalt bidraget forskudsvis af kommunen). Den 17. februar 1979 meddelte Greve kommunes social- og sundhedsforvaltning A afslag på forskudsvis udbetaling af dette bidrag.

A klagede over denne afgørelse til amtsankenævnet for Roskilde amt.

I sin udtalelse i anledning af A's klage til amtsankenævnet henviste det sociale udvalg i Greve kommune til, at B under opholdet på Grubberholm var forsørget af offentlige midler, jfr. bestemmelserne i børnetilskudslovens § 22, stk. 2, og § 11, stk. 1, nr. 4, samt pkt. 21 i socialministeriets cirkulære om lov om børnetilskud (Bestemmelserne er gengivet ovenfor).

I skrivelse af 4. april 1979 meddelte A socialforvaltningen i Greve kommune, at B den 2. april 1979 var blevet udskrevet fra observationsskolen Grubberholm. Hun anmodede derfor om nu at modtage forskudsvis udbetaling af bidraget til B for de resterende 4 måneder af perioden 17. februar-17. august 1979.

Socialforvaltningen afslog A's anmodning med henvisning til, at betingelserne for forskudsvis udbetaling skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag, jfr. bestemmelsen i børnetilskudslovens § 22, stk. 4.

A klagede desuden til amtsankenævnet over, at socialforvaltningen ikke havde udbetalt hende børnetilskud for B for april kvartal 1979.

I en udtalelse i anledning af denne klage anførte det sociale udvalg i Greve kommune, at der først kunne udbetales børnetilskud til B fra juli kvartal 1979, da han ikke den 1. april 1979 opfyldte betingelserne i børnetilskudsloven for at modtage tilskud.

I skrivelse af 6. april 1979 rettede A henvendelse til socialministeren om sagen. I skrivelsen henviste hun bl. a. til, at børn, der er anbragt på Grubberholm observationsskole, kun opholder sig på skolen i 160 dage på et år.

Som svar på denne henvendelse meddelte socialministeren A i skrivelse af 10. maj 1979, »at det forhold, at børnene ikke har ophold på en observations-skole hele året, ikke har betydning for retten til børnetilskud«. Efter socialministerens opfattelse ansås et barn, der har ophold på en observations-skole, for at være forsørget af offentlige midler.

I skrivelse af 22. august 1979 meddelte amtsankenævnet A, at ankenævnet havde tiltrådt de afgørelser om forskudsvis udbetaling af børnebidrag og om børnetilskud, som det sociale udvalg havde truffet. Amtsankenævnet lagde herved vægt på, at betingelserne i børnetilskudslovens § 22, stk. 4, og § 11, stk. 1, nr. 4, ikke var opfyldt.

I sin udtalelse af 4. september 1979 i anledning af A's klage til mig henviste amtsankenævnet til sin afgørelse i skrivelsen af 22. august 1979 til A og til nogle bemærkninger i nævnets samtidige skrivelse til socialministeriet. I denne skrivelse anførte amtsankenævnets sekretariat bl. a. følgende:

»Nævnet fandt det imidlertid utilfredsstillende at skulle træffe denne afgørelse, fordi ansøgeren således ikke modtager de nævnte ydelser i en periode, hvor hun skal bære udgifterne til barnets forsørgelse.

Den omstændighed, at ydelsesmodtagere, hvis børn kommer under offentlig forsørgelse kort efter modtagelsen af ydelserne, kan beholde ydelserne, synes ikke at kunne opveje ulemperne, som er beskrevet ved den ovennævnte afgørelse, idet en økonomisk udjævning ved begyndelsen og slutningen af et observationsskoleophold ikke altid kan forventes at ske for den enkelte forsøger.

Nævnet pålagde sekretariatet over for ministeriet at understrege det anførte misforhold samt anmode ministeriet om en begrundelse for, at ydelserne tilsyneladende ikke kan deles, således at ansøgeren kan modtage ydelserne for en periode, der svarer til den tid, hvori barnet forsørges af ansøgeren (dvs. efter hjemgivelsen).«

I sit svar af 26. marts 1980 på denne skrivelse meddelte socialministeriet amsankenævnet:

»...

at børnetilskudslovens system, hvorefter børnetilskud udbetales kvartalsvis forud, og betingelserne for udbetaling er knyttet til en enkelt dag - den første i den periode som den enkelte udbetaling vedrører - er begrundet i administrative hensyn.

Man skal henvise til, at en adgang til at dele børnetilskud for et kvartal og udbetale for de perioder, i hvilke betingelserne måtte være opfyldt, principielt måtte modsvares af, at retten til at modtage det fulde tilskud forudsatte, at betingelserne var opfyldt for hele perioden. For at det sociale udvalg i almindelighed kunne påse, om og i hvilket omfang betingelserne var opfyldt, måtte børnetilskuddet udbetales bagud.

Det er socialministeriets opfattelse, at de klare regler for administrationen må fastholdes, at man på anden måde må hjælpe de familier, for hvem et mistet børnetilskud medfører alvorlige økonomiske problemer.

For så vidt angår det bidrag, som ikke vil kunne udbetales forskudsvis, når betingelserne herfor ikke er opfyldt på bidragets forfaldsdag, skal man henvise til, at det efter inddrivelsesloven påhviler det sociale udvalg efter anmodning at inddrive bidraget hos den bidragspligtige, og at et privat krav fyldestgøres forud for det offentliges eventuelle krav mod den bidragspligtige.«

Den 28. marts 1980 anmodede jeg socialministeriet om at ville fremkomme med sine bemærkninger til sagen, (jeg var på dette tidspunkt ikke bekendt med socialministeriets ovennævnte skrivelse af 26. marts 1980).

Med udgangspunkt i bestemmelsen i pkt. 21 i socialministeriets cirkulære om børnetilskudsloven (gengivet ovenfor s. 422) fremsatte amsankenævnets sekretariat i skrivelse af 29. april 1980 til mig bl. a. følgende bemærkninger til sagen:

»Cirkulæret fortolker § 11, stk. 1, nr. 4, således, at de nævnte familieydelse falder bort, når blot den *væsentligste del* af udgifterne ved barnets forsørgelse afholdes af det offentlige. Ministeriet nedsætter således kravet til den offentlige forsørgelse, der medfører bortfald af familieydelse, i forhold til ordene i loven, således som disse umiddelbart må forstås. Hvis ministeriets fortolkning holder, må det vel være meget nær op mod den fulde forsørgelse, det offentlige må yde, før familieydelse bortfalder.

Socialministeriet mener imidlertid, at børnetilskuddene bortfalder, hvis et barn får ophold på observationsskole. Under opholdet forsørger forældrene barnet i hjemmet i weekenden (vistnok hver eneste weekend), betaler tøj og rejsepenge under hele opholdet samt yder barnet eventuelle lommepenge. Ministeriets synspunkt fremgår af en brevveksling amtskommunen havde med undervisningsministeriet, der satte sig i forbindelse med socialministeriet. Det fremgår imidlertid ikke klart, om både almindeligt og forhøjet og ekstra børnetilskud samt forskudsvis udbetaling af børnebidrag falder bort under skoleopholdet. Betingelsen i § 11, stk. 1, nr. 4, gælder alle de nævnte familieydelse.

Brevvekslingen tyder på, at forældrene kan have en ganske væsentlig del af forsørgelsen uden at være berettigede til familieydelse.

En i en enkelt henseende lempeligere fortolkning synes at komme til udtryk i socialministeriets brev af 8. januar 1980 til Roskilde socialforvaltning. Den enlige moder til et barn på efterskole kan modtage familieydelse, skønt egenbetalingen på skolen kun udgør 246 kr. mdl. Hun betaler derudover kost, når barnet er hjemme (typisk sjældnere end Grubberholmeleven), beklæd-

ning, rejse- og lommepege. Dækkes de 246 kr. imidlertid af det offentlige, falder familieydelse bort til trods for, at moderen fortsat har de øvrige udgifter. Det vil sige, at forhøjet og ekstra børnetilskud (og evt. forskudsvis udbetalte bidrag) falder bort, fordi klienten får 246 kr. mdl. efter bistandsloven.

Sekretariatet finder ikke, at ministeriets vejledning i Grubberholmtilfældene og efterskole-eksemplet er udtryk for rimelige løsninger vedrørende forældrenes ret til familieydelse, medens børnene opholder sig de nævnte steder, og sekretariatet finder ej heller, at tankegangen bag efterskole-eksemplet er tilstrækkelig konsistent. Det virker ejendommeligt, at klienten ved at modtage 246 kr. mdl. mister et langt større beløb, medens hun fortsat har en ikke uvæsentlig del af forsørgelsesbyrden over barnet.

Når man efter pkt. 21 i børnetilskudscirkulæret skal se på, om det offentlige yder den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse, skal man formentlig sammenligne to talstørrelser. Hvad er det for størrelser, der skal sammenlignes? Efter Grubberholmbrevvekslingen kunne det se ud, som om den økonomiske lettelse, som barnets ophold på observationsskolen medfører for forældrene, skal sammenholdes med den (de) bortfaldne familieydelse(r), men er det den fortolkning, man når til, når man læser loven og pkt. 21 i cirkulæret? eller når man læser efterskole-eksemplet? vel ikke umiddelbart.«

Jeg anmodede socialministeriet om at lade det, amsankenævnets sekretariat havde anført i sin skrivelse af 29. april 1980, indgå i grundlaget for den udtalelse, jeg havde anmodet ministeriet om.

I en udtalelse af 10. juli 1980 anførte socialministeriet bl. a. følgende vedrørende det første klagepunkt, der var rejst i sagen (for så vidt angår det andet klagepunkt henviste ministeriet til sin skrivelse af 26. marts 1980 til amsankenævnet):

»ad 1 (Forsørgelse af offentlige midler):

»...

Det er socialministeriets opfattelse, at et barn må anses for forsørget af offentlige midler, hvis der af det offentlige ydes et beløb, der dækker den væsentligste del af udgifterne ved dets forsørgelse.

Efter det oplyste varer opholdet på observationsskoler normalt 3-6 måneder, og i den periode afholder det offentlige udgifterne til elevernes undervisning og til kost og logi fra mandag til fredag eftermiddag samt ofte tillige udgifterne til transport mellem skole og hjem.

På denne baggrund har socialministeriet ment, at barnet under opholdet er omfattet af bestemmelsen i § 11, stk. 1, nr. 4. Bestemmelsen er begrundet i et økonomisk synspunkt, og opholdets karakter har derfor ikke haft betydning for bedømmelsen.

Hvis børnetilskuddet var så stort, at det fuldt ud dækkede udgifterne ved et barns forsørgelse, ville det ikke være rimeligt at lade det bortfalde helt under et observationsskoleophold.

Dette er imidlertid ikke tilfældet, og i de normale tilfælde må den økonomiske lettelse, som børnenes fravær i 5 af ugens dage medfører for forældrene, antages mindst at svare til det bortfaldne børnetilskud.

For så vidt angår det af amsankenævnet i skrivelsen af 29. april nævnte spørgsmål om, hvorvidt et barn på efterskole anses for forsørget af offentlige midler, finder socialministeriet, at sådant ophold ikke berører retten til børnetilskud, da forældrene her - i modsætning til, hvad der er tilfældet ved ophold

på observationsskoler - principielt betaler for opholdet efter derom gældende regler.

Modtager forældrene imidlertid hjælp efter bistsandsloven til dækning af egenudgiften ved opholdet, således at det offentlige - der i forvejen yder stats- og eventuelt også kommunestøtte til opholdet - afholder den fulde udgift til kost, logi og undervisning, er der efter socialministeriets opfattelse tale om forsørgelse af offentlige midler i børnetilskudslovens forstand.«

Blandt de akter, jeg modtog samtidig med socialministeriets udtalelse, var en brevveksling mellem daværende undervisningsminister Ritt Bjerregaard og daværende socialminister Eva Gredal, som yderligere belyste spørgsmålet om betydningen af et ophold på observationsskole for retten til at modtage børnetilskud/forskuudsvis udbetaling af underholdsbidrag.

I en skrivelse af 27. oktober 1977 til socialministeren havde undervisningsministeren bl. a. anført følgende:

»Vigtigst af alt er imidlertid, at en fastholdelse af socialministeriets opfattelse vil medføre store vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af observationsskoleophold som en specialundervisningsforanstaltning, blandt andet fordi det i mange situationer ikke kan undgå at indvirke på forældrenes - eller f. eks. en enlig mors - overvejelser af et sådant undervisningstilbud, at en accept vil medføre en forringelse af familiens økonomi. Og forældrenes accept er en betingelse for, at et barn kan henvises til observationsskole.«

I sit svar af 8. december 1977 havde socialministeren bl. a. anført følgende:

»Det er beklageligt, at socialministeriets opfattelse kan indvirke på nogle forældres overvejelser og accept af denne undervisningsforanstaltning for deres børn, men samme synspunkt kan gøres gældende ved foranstaltninger inden for socialministeriets eget område ..., og jeg finder derfor ikke, at et ophold på en observationsskole af denne grund kan tillægges en særstilling for så vidt angår retten til børnetilskud.«

I en skrivelse til A udtalte jeg følgende:

»Ad klagepunkt 1:

Ved sin afgørelse af 22. august 1979 lagde amtsankenævnet for Roskilde amt til grund, at Deres søn (B) under opholdet på observationsskolen Grubberholm måtte anses for at være forsørget af offentlige midler. Som det fremgår af ovenstående sagsfremstilling, er denne opfattelse i overensstemmelse med den opfattelse vedrørende betydning af et ophold på observationsskole, som socialministeriet har hævdet gennem en årrække. Efter det oplyste er denne opfattelse også lagt til grund for afgørelsen i andre sager.

Jeg finder ikke, at jeg har tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at amtsankenævnet har lagt denne opfattelse til grund for sin afgørelse af 22. august 1979.

Jeg henviser i den forbindelse til det, socialministeriet har anført i sin udtalelse af 10. juli 1980 til mig om, at børnetilskuddet ikke fuldt ud dækker

udgifterne ved et barns forsørgelse. Noget tilsvarende gælder for den del af et børnebidrag, der svarer til normalbidraget, og som kan kræves udbetalt forskudsvis af det offentlige. Jeg har forstået socialministeriets opfattelse således, at det offentliges familieydelse alene udgør et tilskud til udgifterne ved et barns forsørgelse, og at det for så vidt er begrundet, at det bortfalder, når det offentlige (på anden måde) dækker den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse.

En tilsvarende tankegang synes at ligge til grund for bestemmelsen i børnetilskudslovens § 19, hvorefter en forsørgertabserstatning efter en bidragspligtig kan fragå i det særlige børnetilskud, der ydes, når kun een af et barns forældre lever.

Børnetilskudsordningen synes således at bygge på den tankegang, at tilskuddet (forskuddet på underholdsbidrag) ydes til en lempelse af forsørgerbyrden, som bortfalder, hvis der på anden måde sker en lempelse af forsørgerbyrden, der hidrører fra det offentlige (eller fra en forsørgertabserstatning efter en bidragspligtig). Børnetilskud (og forskud på underholdsbidrag) ydes så at sige til den sidste del af udgifterne ved et barns forsørgelse.

Ad klagepunkt 2:

Som nævnt ..., afslog Greve kommunes social- og sundhedsforvaltning Deres anmodning om forskudsvis udbetaling af børnebidraget for (B) for de resterende 4 måneder af halvårsperioden 17. februar-17. august 1979. Og socialforvaltningen udbetalte Dem ikke børnetilskud for april kvartal 1979.

I sin afgørelse af 22. august 1979 tiltrådte amsankenævnet Greve kommunes afgørelser vedrørende børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Amsankenævnet stadfæstede dermed - indirekte - socialforvaltningens afslag på at yde Dem børnetilskud for (B) for en del af april kvartal 1979 og socialforvaltningens afslag på forskudsvis at udbetale børnebidrag for (B) for en del af den nævnte halvårsperiode.

Det sociale udvalg og amsankenævnets afgørelser på disse punkter er i overensstemmelse med bestemmelserne i børnetilskudslovens § 13 og § 22, stk. 4 (gengivet ovenfor s. 422).

Jeg har derfor heller ikke i denne henseende grundlag for at kritisere amsankenævnets afgørelse.

For så vidt angår børnetilskudslovens regler, hvorefter betingelserne for udbetaling af *børnetilskud* er knyttet til en enkelt dag (den første dag i

den periode, som udbetalingen vedrører, dvs. normalt den første dag i et kvartal), henviste socialministeriet i sin skrivelse af 26. marts 1980 til amtsankenævnet for Roskilde amt og i sin udtalelse af 10. juli 1980 til mig til, at ordningen var begrundet i administrative hensyn. Udbetaling af børnetilskud for en del af et kvartal måtte efter socialministeriets opfattelse forudsætte, at der omvendt kun skulle udbetales det fulde børnetilskud, såfremt betingelserne herfor var opfyldt i hele kvartalet, og dette ville føre til en ordning, hvorefter børnetilskuddet blev udbetalt bagud.

Socialministeriet henviste endvidere til, at man i givet fald på anden måde - f. eks. efter bistandslovens regler om forbigående kontanthjælp - måtte hjælpe de familier, for hvem et mistet børnetilskud medførte alvorlige økonomiske problemer.

Jeg kan være enig med socialministeriet i, at administrative hensyn kan begrunde en generel regel om udbetaling af børnetilskud, der ikke i alle tilfælde kan tage hensyn til de konkrete omstændigheder, og at der er en vis mulighed for - på grundlag af bistandsloven - at afbøde de uheldige virkninger af, at der således arbejdes med en ufleksibel, generel regel.

Jeg finder ikke, at jeg har grundlag for at foretage yderligere vedrørende spørgsmålet om betingelserne for udbetaling af børnetilskud.

For så vidt angår *forskudsvis udbetaling af børnebidrag*, har socialministeriet i sin skrivelse af 26. marts 1980 til amtsankenævnet for Roskilde amt og i sin udtalelse af 10. juli 1980 til mig henvist til, at de beløb, der ikke forskudsvis kan udbetales af det offentlige, kan inddrives hos den bidragspligtige.

Inddrivelse hos en bidragspligtig fører imidlertid jævnligt ikke til noget resultat. Efter min opfattelse må det desuden tages i betragtning, at ulempen for den bidragsberettigede ved at miste retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag gennemsnitlig vil være større end tabet af det kvartalsvise børnetilskud. Dette har sammenhæng med, at børnebidrag efter bidragsresolutionerne normalt skal erlægges halvårsvis forud, jfr. bestemmelsen i børnelovens § 14, stk. 4 (gengivet ovenfor). Dette beløb, der mistes, når betingelserne for forskudsvis udbetaling af børnebidrag blot i en del af en periode (herunder forfaldsdagen) ikke er opfyldt, vil som følge heraf normalt være større end det beløb, der mistes, når børnetilskuddet bortfalder for et bestemt kvartal. Såfremt den berettigede alene modtager almindeligt børnetilskud, vil der efter omstændighederne kunne være betydelig forskel på de to beløb.

I bemærkningerne til bestemmelsen i § 14, stk. 4 (dengang § 14, stk. 3) i forslag til lov om børns retsstilling (Folketingstidende 59-60, tillæg A, sp.

325) oplystes alene, at der med den bestemmelse foreslås »skabt hjemmel for, at bidragsterminerne efter omstændighederne kan fastsættes til et andet tidsrum end et halvår.«

I lovforslagsbemærkningerne til bestemmelserne i børnetilskudslovens §§ 21-31 om betingelserne for forskudsvis udbetaling af børnebidrag (Folketingstidende 66-67, 2. samling, tillæg A, sp. 687) anføres, at reglerne svarer til de gældende regler i forsorgsloven.

For så vidt angår det problem, der er rejst under dette klagepunkt, er dette dog ikke helt dækkende, idet loven om offentlig forsorg i § 96, stk. 4, indeholdt følgende bestemmelse:

»Kommer bidrag til udbetaling for et tidsrum, inden for hvilket det offentlige har forsørget barnet, tilbageholdes en til dette tidsrum svarende del af bidraget for at tilstilles den kommune, der har ydet hjælpen.«

Forud for gennemførelsen af børnetilskudsloven var der således mulighed for forskudsvis udbetaling af børnebidrag for en del af bidragsterminen.

Spørgsmålet om eventuelt at ændre de normale forfaldstidspunkter for børnebidrag, således at børnebidrag skulle erlægges kvartalsvis, har været drøftet i forbindelse med ændringer af loven om inddrivelse af underholdsbidrag og børnetilskudsloven.

I bemærkningerne til lovforslaget om ændring af lov om inddrivelse af underholdsbidrag og lov om børnetilskud og andre familieydelse (Folketingstidende 76-77, 2. samling, tillæg A, sp. 470) oplyste justitsministeriet, at ministeriet havde overvejet at fremsætte forslag til ændring af børnelovens § 14, stk. 4, således at fastsatte børnebidrag i almindelighed skulle betales kvartalsvis forud. Ministeriet henviste i den forbindelse bl. a. til, at ændringer i parternes forhold hurtigere kunne få virkning for bidraget, hvis dette forfaldt kvartalsvis. Justitsministeriet havde imidlertid undladt at foreslå en sådan ændring, da kommunerne havde peget på, at det administrativt var lettere at udbetale forskudsvis børnebidrag to gange om året; hvis bidragene forfaldt kvartalsvis, ville antallet af anmodninger om forskudsvis udbetaling blive forøget væsentligt.

I bemærkningerne til forslaget til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse og om ændring af lov om inddrivelse af underholdsbidrag, som socialministeren fremsatte i folkettingen den 27. november 1980, anførte ministeriet bl. a. følgende:

»I forbindelse med etablering af et nyt edb-familieydelsessystem er det fra kommunal side anført, at kravet i børnetilskudsloven om, at der fra den bidragsberettigede skal foreligge en begæring før hver enkelt udbetaling af børnebidrag, er uforenelig med en rationel edb-løsning af opgaven. Fra kommunal side er fremsat ønske om en ordning, hvorefter den bidragsberettigede ved første forskudsvis udbetaling bekræfter, at betingelserne er opfyldt. Herefter udbetales bidragsforskud automatisk sammen med børnetilskuddene pr. 1. april og pr. 1. oktober, indtil kommunerne modtager underretning om ændringer i forhold, der har betydning for udbetalingen.

Ved de foreslåede ændringer i lovens kapitel 6 er det således hensigten at etablere en ordning, hvorefter den bidragsberettigede, første gang der udlægges bidrag, bekræfter, at betingelserne for forskudsvis udbetaling af bidrag er opfyldt, samt at være gjort bekendt med, at de sociale udvalg skal underrettes, såfremt der fremover sker ændringer i forhold, der har betydning for fortsat forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Den fulde administrative lettelse, som forslaget tilsigter i kommunernes administration, forudsætter, at forfaldstiden for børnebidrag i almindelighed fastsættes til den 1. april og den 1. oktober, fordi bidragene pristalsreguleres med virkning pr. disse datoer.

...«

Lovforslaget blev vedtaget ved tredje behandling i Folketinget den 30. januar 1981.

Betaling af børnebidrag og eventuel forskudsvis udbetaling gennem det offentlige vil således også i fremtiden ske halvårsvis.

Som nævnt, fører inddrivelse hos den bidragspligtige jævnligt ikke til noget resultat.

Det er umiddelbart indlysende, at ulempen ved at miste retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag gennemsnitlig vil være væsentlig mere følelig ved halvårsvis udbetaling end ved kvartalsvis udbetalinger.

Samtidig går jeg ud fra, at de administrative hensyn - bl. a. på baggrund af etableringen af det nye edb-familieydelsessystem og den netop vedtagne ændring af børnetilskudslovens regler med hensyn til anmodning om forskudsvis udbetaling af børnebidrag - ikke gør sig gældende med helt samme vægt som ved tilrettelæggelsen af børnetilskudsordningen.

Jeg har derfor foreslået socialministeriet at overveje, hvorvidt der måtte være anledning til at genindføre en regel om delvis udbetaling af for-

skudsvis børnebidrag svarende til den tidligere bestemmelse i lov om offentlig forsorg, § 96, stk. 4.

Jeg har i den forbindelse yderligere henvist til bestemmelsen i børnetilskudslovens § 27, stk. 2 (gengivet ovenfor), hvorefter der bliver tale om delvis udbetaling af forskudsvis udlagte børnebidrag, når betingelserne for udbetaling har været opfyldt på forfaldsdagen, men derimod ikke længere er det på det tidspunkt i en løbende halvårsperiode, hvor begæringen om forskudsvis udbetaling fremsættes.

Jeg vil gøre folketingets retsudvalg bekendt med min henvendelse til socialministeriet.«

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 18. januar 1982 meddelte socialministeriet mig, at ministeriet ikke på dette tidspunkt var indstillet på at fremsætte forslag om ændring af børnetilskudsloven med henblik på at skabe hjemmel for delvis udbetaling af forskudsvis børnebidrag.

Socialministeriet havde herved navnlig lagt vægt på, at tilfælde som sagen vedrørende A, »hvor en enlig forsørger kommer i økonomiske vanskeligheder, fordi pågældende mister børnetilskud for et kvartal eller bidragsforskud for et halvt år, vil kunne afhjælpes efter bistandslovens § 40, stk. 2. Det sociale udvalg vil herefter i disse situationer kunne indtræde i kravet mod den bidragskyldige, jfr. bistandslovens § 8, stk. 1, således at retsstillingen i realiteten bliver den samme, som hvis der var ydet bidragsforskud.«

Jeg meddelte socialministeriet, at jeg ikke foretog videre i sagen.